

วารสารบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ปีที่.....ฉบับที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความพึงพอใจของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

นายปัญญา กลังมนตรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครูที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ปีการศึกษา 2560 จำนวนทั้งหมด 6 โรงเรียน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวน 108 คน โดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .960 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน วิเคราะห์โดยค่า t-test สำหรับระดับการศึกษา วิเคราะห์โดยค่า One way analysis of variance เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 108 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย โดยมีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี มากที่สุด รองลงประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี และน้อยที่สุดประสบการณ์ในการทำงาน ระหว่าง 5 – 10 ปี
2. ความพึงพอใจของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 มีความพึงพอใจ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ

ความพึงพอใจ ผู้บริหารสถานศึกษา บทบาทของผู้บริหาร การนิเทศภายใน

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้เติบโตเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์นั้น เป็นเป้าหมายหลักของการพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐานแผนการพัฒนาชาติ 20 ปี ของรัฐบาลของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ต้องการให้นักเรียนได้เป็นนักเรียนที่มีทักษะในศตวรรษที่ 21 และนโยบาย Thailand 4.0 ที่ต้องการเตรียมความพร้อมของคนให้มีศักยภาพทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นนักประดิษฐ์และนักคิดนวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าในการต่อยอดผลิตสินค้าที่ใช้นวัตกรรมสมัยใหม่เพื่อสร้างความมั่งคั่งให้กับประเทศ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาให้คนให้มีศักยภาพที่สูงขึ้น ทั้งในด้านการดำรงชีวิต และการนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ ในการพัฒนาทางการศึกษานั้นจะไม่พัฒนาเพียงด้านความเก่งด้านวิชาการเพียงอย่างเดียว แต่ต้องพัฒนาทักษะด้านสังคม การเป็นคนดี มีความรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่และปัจจุบันประเทศไทยกำลังอยู่ในช่วงขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ทั้งการปฏิรูประบบราชการ การพัฒนาระบบราชการไทย การปฏิรูปการศึกษาให้มีการกำหนดยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติโดยมุ่งมั่นพัฒนาและส่งเสริมการศึกษาให้ประชาชนได้มีความรู้ มีศักยภาพในการพัฒนาตนเอง การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ฐานความรู้และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

งานนิเทศในโรงเรียนถือได้ว่าเป็นงานที่มีความสำคัญมากงานหนึ่งกระบวนการเรียนการสอนและบริหารสถานศึกษา ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะใช้กระบวนการนิเทศเป็นหลักในการดำเนินการจัดกิจกรรมการบริหารสถานศึกษา ซึ่งการนิเทศการศึกษา จะเป็นการให้ความช่วยเหลือและการให้คำชี้แนะแก่ครูในด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา ต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและพัฒนาทักษะในวิชาชีพให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพให้สูงยิ่งขึ้น การช่วยเหลือดังกล่าวมีวิธีการหรือเทคนิคต่าง ๆ มากมาย ซึ่งผู้ทำการนิเทศการศึกษาจำเป็นต้องฝึกฝน เรียนรู้ ศึกษา ค้นคว้าให้เกิดความชำนาญเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติภารกิจที่

ได้รับมอบหมาย ภารกิจและบทบาทของผู้นิเทศการศึกษาจะประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมาย 'ได้รับการเชื่อถือศรัทธาและการยอมรับจากผู้รับการนิเทศมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ประสบการณ์ ตลอดจนเทคนิคของผู้นิเทศการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญ (ชัยณรงค์ เจริญภา นิชกุล. 2556 : 1)

การนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการหนึ่งที่สนับสนุนการเรียนการสอนให้ดำเนินไปให้เกิดประสิทธิภาพในระดับสูงได้ ปัจจัยสำคัญขึ้นอยู่กับทักษะและความสามารถเชิงการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นอย่างมาก โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นฟันเฟืองสำคัญในการที่จะดำเนินการให้การจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงปัจจัยดังกล่าวได้ นั่นคือผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องสามารถเป็นทั้งผู้นำและผู้ประสานให้ความร่วมมือระหว่างบุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็น ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น ๆ หมายรวมถึงบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนเอง ที่ร่วมกันจัดการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กรมวิชาการ. 2543. หน้า 1)

การนิเทศการศึกษา เป็นภาระหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงของผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องดำเนินการจัดให้มีการนิเทศในสถานศึกษาให้สอดคล้องเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (รุ่ง แก้วแดง. 2543 : หน้า2) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิภาพจะต้องดำเนินการปฏิรูปการศึกษาทั้งในด้านกระบวนการเรียนการสอน กระบวนการนิเทศการศึกษา กระบวนการบริหารจัดการ ดังคำกล่าวที่ว่า การจัดการที่ดีเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2546 , หน้า 46) ดังจะปรากฏให้เห็นว่า การนิเทศการศึกษามีส่วนสำคัญและมีความจำเป็นที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการศึกษาในสถานศึกษา

การนิเทศการศึกษามีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งครู เป็นผู้มีหน้าที่หลักในการปฏิบัติการสอนในระบบโรงเรียน สำหรับ สำหรับความหมายของการนิเทศการศึกษาตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน จึงมีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหรือมีจุดเน้นแตกต่างกันออกไปในแต่ละช่วงเวลา แต่การ

เปลี่ยนแปลงนั้นมีจุดมุ่งหมายตรงกันคือต้องปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีคุณภาพมากขึ้น

ผลการสอบ O – NET ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดฉะเชิงเทรา ยังอยู่ในระดับต่ำ (ผลการสอบ O – NET ปี 2559)เป็นผลจากการจัดการเรียนการสอนที่ขาดประสิทธิภาพของครู และขาดการนิเทศติดตามของผู้บริหาร ที่จะปฏิบัติหน้าที่ควบคุมติดตามอย่างจริงจัง

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น เป็นความสำเร็จหนึ่งของการจัดการศึกษา เทคนิควิธีสอน และสื่อวัตกรรมการที่มีคุณภาพ ล้วนเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จในการเรียนการสอนของครู ดังนั้นหน้าที่ในการที่จะพัฒนาครูให้สามารถใช้เทคนิคการสอนที่ถูกต้อง การผลิตสื่อที่มีคุณภาพ การวัดประเมินผลที่มีมาตรฐาน ล้วนต้องได้รับการนิเทศที่ถูกต้อง จากผู้บริหารสถานศึกษา ในการเข้าไปให้ความรู้ สร้างความตระหนัก และขับเคลื่อนกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและมาตรฐาน เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของความเจริญด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านข้อมูลข่าวสาร และความรู้ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา โดยใช้หลักการบริหารองค์กรที่มีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนางานนิเทศภายในโรงเรียนให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ

ความพึงพอใจของครูต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่จะได้ทราบถึงความพึงพอใจของครูต่อการใช้บทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะกระทำต่อกิจกรรมการนิเทศภายในของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาองค์กรของตนให้บรรลุ จุดมุ่งหมายสูงสุด นั่นคือการพัฒนาคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล มีมาตรฐานตามเกณฑ์และมีคุณภาพต่อไป

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของครูต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน และแนวคิดกลไกแมน ; กอร์ดอน ; และรอส – กอร์ดอน เพราะจากการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาการนิเทศภายใน

โรงเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา และจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ผู้นิเทศภายใน เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการนิเทศภายใน โรงเรียน จะส่งผลต่อความพึงพอใจของครูในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการสอน และขนาดโรงเรียน
2. เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการสอน และขนาดโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนางานนิเทศภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ในปีการศึกษา 2560 จำนวน 150 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตาราง ตาราง Krejcie and Morgan ได้จำนวน 108 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนางานนิเทศภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 การให้การช่วยเหลือโดยตรง (Direct assistance) ด้านที่ 2 การพัฒนาโดยกลุ่ม (Group development) ด้านที่ 3 การพัฒนาวิชาชีพ (Professional development) ด้านที่ 4 การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum development) ด้านที่ 5 การวิจัยปฏิบัติการ (Action research)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective Congruence : IOC) และหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค(Cronbach's Alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .960 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และ ประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาการนิเทศภายในของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) 5 ระดับ คือ ความพึงพอใจ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้ คะแนนความพึงพอใจมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ 5,4,3,2,1

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และ ประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้ความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ความพึงพอใจของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาการนิเทศภายในของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ รายด้าน และภาพรวม นำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาการนิเทศ ภายในของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 จำแนกตามเพศวิเคราะห์โดย ค่า t-test แบบ Independent

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาการนิเทศ ภายในของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 จำแนกตามอายุ ประสบการณ์ การทำงาน และขนาดของโรงเรียน วิเคราะห์โดยค่า One – way analysis of variance ถ้าพบความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe' Post hoc Comparison)

ผลการวิจัย

1. ครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย และประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี
2. ครูมีความพึงพอใจของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ในภาพรวมอยู่ในระปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านที่ 1 การให้การช่วยเหลือโดยตรง (Direct assistance) ด้านที่ 2 การพัฒนาโดยกลุ่ม (Group development) ด้านที่ 3 การพัฒนาวิชาชีพ (Professional development) ด้านที่ 4 การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum development) ด้านที่ 5 การวิจัยปฏิบัติการ (Action research) ตามลำดับ
3. ครูมีความพึงพอใจของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 การวิจัยปฏิบัติการ (Action research) ในภาพรวมอยู่ในระปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมา คือ ผู้บริหารจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูในการจัดทำแผนการเรียนรู้ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
4. ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
5. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
6. ครูอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความพึงพอใจบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนางานนิเทศภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 6 มีประเด็นสำคัญจะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิจัยในด้านความพึงพอใจของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนางานนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 โดยภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับปานกลางทุกด้าน ที่เป็นเช่นนี้เป็นไปได้ว่า ในปัจจุบันผู้บริหารยุคปฏิรูปการศึกษายังเริ่มมีการตื่นตัวและตระหนักในความสำคัญบทบาทของผู้บริหารในการนิเทศภายในทั้ง 5 ด้านที่มีบทบาทสำคัญที่จะทำให้การการบริหารงานรวมทั้งผู้บริหารเข้าใจในระบบการนิเทศมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสมรักษ์ กิจเดช ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการปฏิบัติงานของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ จังหวัดนครปฐม พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการนิเทศภายในและประสิทธิภาพการสอนของครูทั้งโดยภาพรวมและแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก และข้อค้นพบของสุวัฒน์ ไพโรจน์กล้า ที่ศึกษาสมรรถภาพของผู้บริหารโรงเรียนและบทบาทในการปฏิบัติงานนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานประถมศึกษาจังหวัดนครปฐมพบว่า บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาการนิเทศภายในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศรีจิตต์ สร้างเอี่ยม ที่ศึกษาพฤติกรรมของบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดราชบุรี พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ กลิกแมน และคณะ (Glickman) ว่าการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการจัดการศึกษาเป็นการศึกษาการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนและนำผลที่ได้มาปรับปรุงการสอนซึ่งผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมและร่วมมือกับครูในการทำงานวิจัยทางการศึกษา บทบาทของผู้บริหารที่จะส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาตามศักยภาพของตนเองเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สิ่งที่ผู้บริหารต้องคำนึงในบทบาทของการพัฒนาการนิเทศภายในก็คือ ต้องรู้จักแก้ปัญหาข้อขัดแย้ง จัดบรรยากาศการทำงานร่วมกัน ในส่วนของการพัฒนางานด้านนิเทศ ที่มีค่าระดับมากคือการส่งเสริมด้านการวิจัยปฏิบัติการ (Action research) ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาการศึกษาสู่ศตวรรษที่ 21 และแผนพัฒนาชาติ 20 ปีของรัฐบาลต่อไป

2. ผลการวิจัยระดับความพึงพอใจต่อการรับงานนิเทศภายในของครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาด้านที่ได้รับการนิเทศภายใน มี 5 ด้าน เรียงลำดับดังนี้ 1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2. ด้านการช่วยเหลือครู 3. ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 4. ด้านการพัฒนาบุคลากร 5. ด้านพัฒนากลุ่ม สอดคล้องกับ เมธิ มณีโชติ ซึ่งจะเห็นว่าครูมีความพึงพอใจในการที่จะได้รับการนิเทศด้านการวิจัยปฏิบัติการเป็นอันดับแรก เพราะการวิจัยเป็นการแก้ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ต่อมาคือ

ด้านหลักสูตรซึ่งเป็นหัวใจหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ซึ่งเมธี มณีโชติ ได้อภิปรายผลระดับความต้องการรับการนิเทศงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ซึ่งในส่วนของงานนิเทศด้านอื่น ๆ ก็อยู่ในระดับมากเช่นกัน และมีความแตกต่างกันไม่มากนัก

3. ข้อเสนอแนะของครูในการนิเทศทั้ง 5 งาน 1. ด้านการให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนางานนิเทศภายในควรทำอย่างสม่ำเสมอ และให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำผลไปพัฒนา 2. การพัฒนาครู ผู้บริหารควรสร้างบรรยากาศในการทำงานเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน สนับสนุนให้เกิดการทำงานร่วมกันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานที่เป็นประโยชน์และสร้างสรรค์องค์กร 3. ด้านการพัฒนาหลักสูตร บทบาทของผู้บริหารในการนิเทศภายใน ควรให้ความสำคัญของหลักสูตรมีการประชุมสัมมนาอย่างต่อเนื่อง และพัฒนาอยู่เสมอ 4. ด้านการพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารควรมีบทบาทในการส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้าในชีวิต เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรให้สูงขึ้น 5. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ในด้านการวิจัยเพื่อนำเสนอแนะได้ จะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อคุณภาพผู้เรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลจากการศึกษาความพึงพอใจของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนางานนิเทศภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 6 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนให้เกิดทักษะในศตวรรษที่ 21
2. การศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการนิเทศภายนอกเพื่อพัฒนาและรักษาระดับมาตรฐานของคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน

บรรณานุกรม

- กรองทอง จิระเชชากุล. (2550) **คู่มือนิเทศภายในโรงเรียน**. กรุงเทพฯ : ชารอักษร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). **กลยุทธ์การบริหารเชิงคุณภาพ**. กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.
- เกรียงศักดิ์ เรืองแสง. (2550). **ปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ปราจีนบุรี**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ปทุมธานี : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ซัด บุญญา. (2550). **หลักการและแนวคิดในการนิเทศการศึกษายุคใหม่**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :
<http://www.nitesonline.net>. กุมภาพันธ์ 2550.
- ชารี มณีศรี. (2542). **การนิเทศการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โสภณการพิมพ์.